

Razne stvari.

Drobtine.

Nemila in neizprosna smrt nam je zopet pokosila vrlega domoljuba in prijatelja slovenske mladine. Umrl je včeraj 30. septembra zvezcer občespoštovani, velzaslužni gospod

vitez Josip Schneid,

e. kr. glazbeni svetovalec, bieški državni in sedanji deželni poslanec.

Bil je rajnki zvest naročnik našemu listu, za katerega se je vedno zanimival, ter je tudi „Knjižnico za slov. mladino“ podpiral z naročili. Bodil mu blag spomin tudi v našem listu in Bog mu povrnil stotero, kar je dobrega storil v blagor nežne mladine. Zemlja mu bodi lahka in v miru naj počiva.

Labód, rak in ščuka.

(Krylov)

Kedár soglasja ní v továřsíh,
Ne pojde složno dělo njih.
Uspěha jim iz njega ní, temvěc le muka.
Nekdaj lobód in rak in ščuka
Z nalögom vezti vóz skleno,
In vánj se vkupe vši trije vpregó;
Iz kože lézejo, a vozu le ni hoda!
Za njé bi zdej se nálog se legák:
A vzpénja se lobód v oblák,
Nazáj pritisika rák a ščuko vabi voda.
Kdo njih je krv, kdo nékrv, — ní soditi nam;
A vóz je le sedaj se tam.

Poslovenil J. Rosa.

(Pomén in vrednost kruha v Čehih.) Če pride v Čehih gost v katero koli hišo, takó mu predložé kruha in soli. To zahteva splošen staročeški običaj. Kruh se imenuje navadno „dar božji;“ o njem se govorí vselej z veliko častjo. Miza, pri katerej se uživa dar božji, je vedno jako čista. Hleba ne

načne nikče poprej, dokler ni napravil čezenj znamenje sv. križa. Ljudje pravijo, da se nikdar z ljudmi ne sprijazni óni, kateri se s kruhom sprijaznil ní. Komur kruha ne ponudijo, ónega zanljéujejo. — Vsi kruhovi odpadki ali drobtinec se vestno poberó in dajo živini, ali se pa v ognji sežgó. Po drobtinah hoditi je velik greh. Pripoveduje se, da je nekdaj nek kmet iz malomarnosti stopil na kruhove drobtine, ki so ležale na tleh, in je v tistem trenotku tako zavpil, da je takó oglukil. Ostal je gluhi do svoje smrti.

H. Podkrajšek.

Kratkočasnici.

* Učitelj: Franek, povej mi, kdo pri vas suši senó? — Učenec: Hlapce in oče! — Učitelj: Kdo pa pri vas, Anica? — Anica: Pri nas pa mati in dekla. — Učitelj: In pri vas, Jožek? Kdo suši pri vas senó? — Jožek nekaj časa misli in misli, nato pa hitro odgovori: „Pri nas pa solnce suši senó, gospod učitelj!“

* Sin: Oče, zdaj sem vžé 17 let star, pustite me vender, da grem jedenkrat sam v sosedovo krmo! — Oče: Nu, potlej stóri, česar ne moreš opustiti. — Sin: Ali, oče, jaz nimam denarja. — Oče: Nu, potlej pa pusti, česar ne moreš storiti.

Besedna naloga.

(Prleobabil Sloj. Tertinek.)

Izúmi sedem besed, katere deneš jedno pod drugo takó, da ti začetne besede od zgoraj niz dolu dадо imé puščave, ki spada k ónemu delu sveta, katerega ti pové prva beseda, ako jo čitaš od leve na desno. Druga beseda ti imenuje obče znano mestico na Štajerskem, treta ti pové velik del sveta, četrtá golazen brez nog, peta zemljo, ki jo dobil na mokrotnih krajih, šesta kraj na slovenskem Štajerskem, in sedma žensko krstno imé. A pómneti moraš, da vse besede, ki jih dobodeš, imajo končnico a.

(Rolište in imena rošitev v prih. listu.)

Slovstvene novice.

* Molitvenik za dijake. Česki spisal Anton Mušik. Poslovenil Fr. Marešić. V Ljubljani. Natisnili in založili J. Blaznikovi nasledniki. 1884. 8°. 276 str. — Oblika tej molitvenej knjižici je krasna, tisk prav lep. Mnoge molitve in opravila so v latinskem in slovenskem jeziku včrtic, zatorej bode ta molitvenik dijakom v vsakem obziru na veliko korist. Cena mu je 90 kr. ter ga priporočamo vsem slovenškim dijakom, da si ga kupijo, čim preje, toliko bolje. Dobiva se v Blaznikovej tiskarni.

* Dragušice. Pripovedčice ipjesme za malu dječecu. Sa 10 slika. U Zagrebu. Nakladom hrv. ped. knjiž. zborna. 1884. 8°. 62 str. — Krasna poučna knjižica za hrvatsko mladino. Cena 20 kr.

* Pedagogija. III. dio: Posebno obukoslovje. Sastavio Stjepan Basarićek, učitelj kr. preparandija u Zagrebu i pravi član hrv. ped. knjiž. zborna. 1884. 8°. 424 str. — Ta zala knjiga bode tudi našim slovenskim učiteljem dobro došla ter smo si porok, da jo bodo z veseljem čitali, koristi bodo imeli mnogo od nje. Cena 2 gld.

* Domača perad ili živad. Kratka uputa, kako valja domaću perad (živad) gojiti. Priredio And. Hajdinjak, učitelj kr. muške vježbaonice u Zagrebu. Na svet izdalo „Društvo

sv. Jeronima.“ Tisk dioničke tiskarne u Zagrebu. 1884. 8°. 83 str. — Marljivi gospod Hajdinjak je tudi našim slovenskim učiteljem po svojih koristnih spisih vič dobro znan, zatorej se nadujemo, da bodo tudi po tej njegovej najnovejšej knjigi radostno posegli. Cena 40 kr.

Zahvala.

Velecenjeni gosp. dr. J. Vošnjak, državni poslanec, je vselej moje prošnje tukajšnje šolskej knjižnici blagovolil podariti lepo število poučljivih knjig, za katere se v svojem in v imenu svojih učencev preblagemu prijatelju in podporniku naše šole najlepše zahvaljujem.

Ivan Povh,
vodja Žudske šole pri sv. Venčeslu.

Zahvala.

Preč. gospod Vincencij Bau-mann, provizor pri Dev. Mariji v puščavi, blagovolil je letošnji „Vrtec“ tukajšnje ljudskej soli darovati, ter je tudi lepo število prejšnjih „Vrtčevih“ letnikov podaril šolskej knjižnici, za kar mu šolsko rođstvo v imenu mladine prisrēno zahvalo izreka.

Fr. Praprotnik,
vodja Žudske šole pri D. Mariji v puščavi.

Zabavna naloga.

(Priobabil H. Podkrajšek.)

V	*	*				
Z		*				
R			*			*
D				*		
C					*	
E	*		*			*
J						
M				*		
O			*	*		
A		*				*
S	*				*	

(Rešitev in imena rešilcev v pribojnem listu.)

„Vrtec“ izdaja L. doč. vsakega meseca, in stoji na vsi leta 2 gld. 60 kr.; za pol leta 1 gld. 30 kr.
Napis: Uredništvo „Vrteča“, mestni trg, štev. 33 v Ljubljani (Lainbach).

Izdajatelj, založnik in urednik Ivan Tomšič. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.

V tej zabavnej nalogi pomini vsaka zvezda óno črko, katera stoji v začetku ravnolečne vrste, v katerej je zaznamovana dotočna zvezda. Ako nalozi natanko opazuješ, povedo ti naopíne vrste, kako se zvezde druga za drugo vrstite, da potem iz tega poreča sestaviš občizano slovensko gaslo (rek).